

๒๑ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินการตามคำมั่นที่ให้กับสหภาพยุโรปในการเข้าเป็นภาคีความตกลงพหุภาคี
ว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๓๘๖๑๓ ลงวันที่
๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด No. ๐๗๑๓/๒๔๔๗
ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
๓. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๔๕๗๕ ลงวันที่ ๒
พฤศจิกายน ๒๕๖๑
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๑๓/๒๘๒ - ๒๘๔ ลงวันที่
๗ มกราคม ๒๕๖๒
๕. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/๓๗๓๒๓ ลงวันที่ ๑๔
พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และหนังสือกระทรวงการคลัง No. ๐๗๑๓/๑๗๕๒๑ ลงวันที่
๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๖. สำเนาหนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๙๙๖ ลงวันที่ ๒๐
พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง No. ๐๗๑๓/๑๖๔๑๐ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒
และสำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง No. ๐๗๑๓/๒๐๐๘๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศที่ กต ๐๘๐๕/๗๒๖ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๐๕๐๕/๒๑๗๓ ลงวันที่ ๒๗
พฤศจิกายน ๒๕๖๒
๑๐. The Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax
Matters และคำแปล
๑๑. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
๑๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติ
ระหว่างประเทศ) และเอกสารประกอบ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง การดำเนินการตามคำมั่นที่ให้กับสหภาพยุโรป
ในการเข้าเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี และร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและ
การแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้อง
นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘
มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๑) การเมือง การต่างประเทศ และความมั่นคง
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้
เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เห็นชอบให้กระทรวงการคลังให้ความร่วมมือกับ Code of Conduct Group on Business Taxation (COCG) แห่งสหภาพยุโรป ในการจัดทำรายชื่อประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือด้านภาษีของสหภาพยุโรป (EU List of Non-cooperative Jurisdictions for Tax Purposes : EU List) เพื่อไม่ให้ชื่อประเทศไทยถูกบรรจุเป็นรายชื่อประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือทางภาษี (EU blacklisted jurisdiction) ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ COCG นำมาใช้พิจารณา คือ การกำหนดให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีความตกลงพหุภาคีว่าด้วยการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหารภาษี (Multilateral Convention on Mutual Administrative Assistance in Tax Matters: MAC) ภายในปี ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบหลักการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) (ร่างพระราชบัญญัติฯ) ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยเป็นกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศ ซึ่งรองรับการเข้าเป็นภาคี MAC รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๑.๓ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา และรองนายกรัฐมนตรี แจ้งความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฯ โดยร่างกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีผลใช้บังคับภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินการลงนามและให้สัตยาบันใน MAC ได้ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และไม่ถูกบรรจุรายชื่ออยู่ใน EU Black List รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔

๑.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เห็นชอบให้กระทรวงการคลังมีหนังสือถึง Secretary-General ของ OECD เพื่อขอให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาเชิญประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคี MAC และกระทรวงการคลังได้ส่งหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๕

๑.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือถึงกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ แจ้งร่างพระราชบัญญัติฯ ผ่านการพิจารณาตรวจร่างของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมในสาระสำคัญ คือ ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีอากรได้สำหรับข้อมูลที่ได้มาโดยการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร และให้ดำเนินการตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาฯ ให้เร่งเสนอการเข้าเป็นภาคีความตกลง MAC ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอความตกลงดังกล่าวต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบ และเสนอร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาตามลำดับ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๖

๑.๖ กระทรวงการคลังได้มีการประสานงานกับ COCG อย่างต่อเนื่อง โดยมีหนังสือถึง COCG ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ชี้แจงเหตุผลที่กระบวนการดำเนินการของไทยในการแก้ไขกฎหมายล่าช้าพร้อมความคืบหน้าการดำเนินการ และในการประชุม Plenary Meeting of the Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส วันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ผู้แทนฝ่ายไทยโดยกรมสรรพากรได้ประชุมกับประธาน COCG เพื่อหารือข้อพิจารณาขยายระยะเวลาการดำเนินการให้ประเทศไทย โดยประธาน COCG แจ้งให้ประเทศไทยมีหนังสือชี้แจงสถานะปัจจุบันและแผนการดำเนินการที่แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของไทยที่จะดำเนินการตามคำมั่นที่ให้ไว้ต่อสหภาพยุโรป และควรลงนามเป็นภาคี MAC ก่อนการประชุมพิจารณา EU List ของ

COCG ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ซึ่งกระทรวงการคลังได้ดำเนินการส่งหนังสือดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศโดย กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาการเข้าเป็นภาคี MAC ในประเด็นเกี่ยวกับ มาตรา ๑๗๘ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้รับแจ้งว่า MAC มีถ้อยคำและบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิด พันธกรณีระหว่างประเทศในระดับรัฐบาลภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงเป็นสนธิสัญญา ตามกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ต้อง ออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง จึงต้องเสนอเรื่องต่อ คณะรัฐมนตรีตามข้อ ๒.๑ ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การดำเนินการตามคำมั่นที่ให้กับสหภาพยุโรปในการเข้าเป็นภาคี MAC มีความจำเป็น เร่งด่วนมาก ดังนี้

๓.๑ จากการประชุมทวิภาคีระหว่างฝ่ายไทยโดยผู้แทนกระทรวงการคลังและ ประธาน COCG ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ได้รับคำแนะนำให้ ประเทศไทยลงนามเข้าเป็นภาคี MAC ก่อนการประชุม COCG ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่จะมีการจัดทำ EU List และกระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากร ได้รับแจ้งจากกระทรวงการต่างประเทศโดยกรมยุโรปว่า COCG จะมีการประชุมพิจารณาคำขอขยายเวลาการเข้าเป็นภาคี MAC ของไทย ในการประชุมวันที่ ๑๖ หรือ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ หรือในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๙

๓.๒ ภายหลังจากที่กระทรวงการคลังส่งหนังสือถึง OECD เพื่อขอให้ดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาเชิญไทยเข้าเป็นภาคี MAC ซึ่งได้รับการติดต่อจาก OECD อย่างต่อเนื่อง ตลอดเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ในการตอบคำถามจากประเทศสมาชิก MAC ที่เกี่ยวกับมาตรฐานการรักษา ความลับของข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล และกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทรวงการคลังโดย กรมสรรพากรได้ดำเนินการจัดส่งคำตอบทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเทศสมาชิก MAC พิจารณาคำถามดังกล่าว เมื่อการพิจารณาเสร็จสิ้น OECD จะจัดส่งหนังสือเชิญไทยเข้าเป็นภาคี MAC

๓.๓ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า ใกล้เคียงกำหนดการที่ COCG จะจัด ประชุมเพื่อพิจารณา EU List ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เพื่อให้ไทยสามารถปฏิบัติตามคำมั่นที่ให้ไว้กับ สหภาพยุโรปในการเข้าเป็นภาคี MAC จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

(๑) การเข้าเป็นภาคีความตกลง MAC ภายใต้เงื่อนไขการลงนามในพิธีสาร หลังจากที่ได้รับหนังสือเชิญเข้าเป็นภาคี MAC จาก OECD และการเตรียมการเรื่องพิธีสารที่เกี่ยวข้องกับ การลงนาม

(๒) การนำ MAC เข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อการลงนามพิธีสาร เข้าร่วมภาคี MAC เรียบร้อยแล้ว

(๓) การนำร่างพระราชบัญญัติฯ เข้าสู่วาระการพิจารณาของรัฐสภาเมื่อ MAC ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ MAC เป็นความตกลงพหุภาคีที่มุ่งเน้นการให้ความช่วยเหลือด้านการบริหาร ภาษีระหว่างประเทศสมาชิก พัฒนาขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง OECD และสหภาพยุโรปตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และมีพิธีสารแก้ไขในปี ๒๕๕๓ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด

๑๓๕ ประเทศ วัตถุประสงค์หลักของ MAC คือ สร้างกลไกความร่วมมือด้านภาษีระหว่างประเทศเพื่อป้องกันการหลบหลีกและหลีกเลี่ยงภาษีผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในรูปแบบการให้ความช่วยเหลือ ๓ ด้าน ได้แก่

- (๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูล
- (๒) การให้ความช่วยเหลือในการติดตามจัดเก็บภาษีค้างชำระ
- (๓) การให้บริการจัดหาเอกสารตามที่ได้รับคำร้องขอ

โดยความช่วยเหลือทั้ง ๓ ด้าน ครอบคลุมภาษีทุกประเภทและเงินประกันสังคม ทั้งนี้ประเทศสมาชิกสามารถตั้งข้อสงวนสำหรับประเภทภาษีและรูปแบบการให้ความช่วยเหลือในด้านที่ (๒) และ (๓) รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๐

๔.๒ กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว เห็นว่า เมื่อประเทศไทยได้รับหนังสือเชิญให้เข้าเป็นภาคี MAC ควรตอบรับการเข้าร่วมเป็นภาคี MAC ในข้อที่ประเทศไทยมีกฎหมายภายในที่รองรับการดำเนินการ ได้แก่ ประมวลรัษฎากร และร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการพิจารณาตรวจร่างจากคณะกรรมการกฤษฎีกา อันเป็นการตรากฎหมายเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ MAC ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดขั้นพื้นฐานในการเข้าเป็นภาคี MAC ดังนี้

(๑) ประเภทภาษีที่ครอบคลุม ได้แก่ ภาษีเงินได้หรือกำไร ภาษีผลได้จากทุน (Capital gains) และภาษีความมั่งคั่ง (Net wealth) (Article ๒ – Taxes covered วรรค ๑ a., Chapter I – Scope of the Convention) ซึ่งประเทศสมาชิกจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ MAC สำหรับประเภทภาษีที่มีในระบบ สำหรับประเทศไทยครอบคลุมเฉพาะประเภทภาษีเงินได้

(๒) รูปแบบการให้ความช่วยเหลือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Section I – Exchange of Information, Chapter III – Forms of assistance) กำหนดให้ประเทศสมาชิกต้องดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทภาษีตามที่กำหนดในข้อ ๒ ของความตกลง (Article ๔ – General Provision)

(๒.๒) แลกเปลี่ยนข้อมูลได้ ๓ รูปแบบ ได้แก่ การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบร้องขอ (Article ๕ – Exchange of information on request) การแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบอัตโนมัติ (Article ๖ – Automatic Exchange of Information) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบมิได้ร้องขอ (Article ๗ – Spontaneous Exchange of Information)

(๒.๓) ตรวจสอบภาษีพร้อมกันในประเทศของตนและนำผลการตรวจสอบมาแลกเปลี่ยนกันสำหรับรายที่มีความเกี่ยวข้องกัน (Article ๘ – Simultaneous tax examinations)

(๒.๔) แจ้งประเทศสมาชิกที่ส่งข้อมูลผ่านการแลกเปลี่ยน ในกรณีที่ได้รับข้อมูลจากประเทศสมาชิกอื่น ๆ ซึ่งไม่ตรงกับข้อมูลที่มีอยู่ในความครอบครอง (Article ๑๐ – Conflicting information)

สำหรับรูปแบบการให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ จะใช้สิทธิตั้งข้อสงวนตามที่กำหนดในข้อ ๓๐ (Article ๓๐ – Reservations)

๔.๓ MAC กำหนดขั้นตอนการลงนามและการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันแยกออกจากกัน (Article ๒๘ – Signature and entry into force of the Convention) โดยกระบวนการในการเข้าเป็นภาคี MAC แบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

(๑) การแจ้ง OECD ขอให้พิจารณาเชิญเข้าเป็นภาคี MAC ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้วตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(๒) การลงนามพิธีสารเข้าร่วมเป็นภาคี MAC จะสามารถดำเนินการได้เมื่อประเทศไทยได้รับหนังสือเชิญจาก OECD โดยจะกระทำในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศสเป็นผู้ลงนาม MAC ทั้งนี้ยังไม่มีผลผูกพัน

(๓) การยื่นสัตยาบันสารเพื่อแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน จะสามารถดำเนินการได้เมื่อพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) มีผลใช้บังคับ โดยกระทรวงการคลังจะต้องแจ้งกระทรวงต่างประเทศให้ดำเนินการจัดทำสัตยาบันสารสำหรับยื่นต่อ Secretary-General ของ OECD ในฐานะผู้เก็บรักษาสถิติสัญญา (depositories) และ MAC จะมีผลใช้บังคับกับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ ๑ ของเดือนที่ถัดจากการครบกำหนดสามเดือนหลังจากวันที่ยื่นสัตยาบันสาร

๕. ผลกระทบ

๕.๑ ก่อให้เกิดความเป็นธรรมและโปร่งใสในระบบภาษี ส่งเสริมให้เกิดความเต็มใจในการปฏิบัติหน้าที่ทางภาษีมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลจะสามารถจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้มีเงินได้ที่โยกย้ายไปในต่างประเทศ โดยนำข้อมูลที่ได้รับจากการแลกเปลี่ยนไปพัฒนาเป็นฐานข้อมูลเพื่อปรับปรุงการจัดเก็บภาษีในอนาคต อีกทั้ง ยังช่วยรักษาและส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในด้านการลงทุนระหว่างประเทศและการเคลื่อนย้ายเงินทุนของสถาบันการเงินไทยและต่างประเทศอีกด้วย เนื่องจากระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีเป็นไปตามมาตรฐานสากล จึงส่งผลดีต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๑

๕.๒ เร่งดำเนินการตามขั้นตอนการเข้าเป็นภาคี MAC ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นและความคืบหน้าการดำเนินการตามกระบวนการเข้าเป็นภาคี MAC เป็นการส่งสัญญาณเชิงบวกต่อ COCG ในการพิจารณาจัดทำ EU List ประจำปี ๒๕๖๒ ที่จะมีขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ หากไม่ดำเนินการดังกล่าว และได้รับการจัดรายชื่อเป็นประเทศที่ไม่ให้ความร่วมมือด้านภาษีอากรของสหภาพยุโรป (EU Blacklist) อาจก่อให้เกิดผลกระทบ ดังนี้

(๑) ส่งสัญญาณเชิงลบต่อนักลงทุนต่างชาติ ทำให้ภาพลักษณ์อาจถูกมองเป็นประเทศที่เอื้อต่อการหลีกเลี่ยงภาษีเฉกเช่นเดียวกับประเทศหรือเขตภาษีที่อยู่ใน EU Blacklist ณ ปัจจุบันจำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ American Samoa, Fiji, Guam, Oman, Samoa, Trinidad-and-Tobago, US Virgin Islands และ Vanuatu

(๒) ส่งผลกระทบเชิงเศรษฐกิจโดยประเทศในกลุ่ม EU อาจใช้มาตรการตอบโต้ทางภาษี (Defensive tax measures)

(๓) ถูกจำกัดการเข้าถึงเงินทุนและการลงทุนจากสถาบันหรือองค์กรใน EU เนื่องจากกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ EU Development and Investment Funds ระบุข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจที่ตั้งอยู่ในประเทศที่ได้รับการพิจารณาให้เป็นประเทศที่เฝ้าระวังของสหภาพยุโรป นอกจากนี้องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น กลุ่มธนาคารโลก (World Bank Group) และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund) อาจตั้งข้อกำหนดที่เข้มงวดมากขึ้นในการพิจารณาให้เงินกู้แก่ประเทศไทย

(๔) ส่งสัญญาณเชิงลบให้กับสถาบันการเงินในต่างประเทศที่มีการให้บริการกับสถาบันการเงินในประเทศไทย อาจส่งผลให้ต้นทุนทางการเงินและมีข้อจำกัดการใช้บริการเพิ่มมากขึ้น

(๕) ส่งผลกระทบต่อการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก (Doing Business) ซึ่งประเทศไทยมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนคะแนนได้ดีขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) มีข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ MAC ซึ่งมาตรา ๑๗๘ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติให้หนังสือสัญญาใดจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน จึงจะสามารถดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น กระทรวงการคลังควรเร่งดำเนินการเสนอการเข้าเป็นภาคี MAC ต่อคณะรัฐมนตรี

๖.๒ กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ไม่มีข้อขัดข้องต่อการเข้าเป็นภาคี MAC หากกระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศ และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้ อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย รวมถึงสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

๖.๓ กระทรวงการต่างประเทศโดยกรมยุโรปแจ้งข้อมูลว่า เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ คณะมนตรียุโรปด้านเศรษฐกิจและการคลังได้มีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของ COCG ให้ปลดสาธารณรัฐมาซิโดเนียเหนือจากบัญชีประเทศที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามคำมั่น ซึ่งมีระยะเวลาการดำเนินการตามคำมั่นเท่ากับประเทศไทยและสามารถเข้าเป็นภาคี MAC ได้ภายในกำหนดเวลา ดังนั้น COCG อาจนำกรณีของประเทศดังกล่าวมาใช้เป็นบรรทัดฐานในกรณีของประเทศไทย

๗. ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) ที่ผ่านการพิจารณาตรวจร่างของคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นการแก้ไขเพิ่มมาตรา ๑๐ ตรี แห่งประมวลรัษฎากร โดยกำหนดอำนาจอธิบดีกรมสรรพากรในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ได้มาโดยหน้าที่ราชการ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของความตกลงหรืออนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน และการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากร หรือความตกลงระหว่างประเทศ โดยเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติฯ มีวัตถุประสงค์เป็นตรากฎหมายเพื่อรองรับการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ MAC ซึ่งกระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้ยืนยันร่างพระราชบัญญัติฯ ต่อสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑๒

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินการตามคำมั่นที่ให้กับสหภาพยุโรปในการเข้าเป็นภาคี MAC จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบในการเข้าเป็นภาคี MAC ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล รายละเอียดตามข้อ ๘.๒

๘.๒ อนุมัติให้ประเทศไทยลงนามพิธีสารเข้าร่วมเป็นภาคี MAC ณ สำนักงานใหญ่ OECD กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อประเทศไทยได้รับหนังสือเชิญให้เข้าร่วมเป็นภาคี MAC จาก OECD

๘.๓ อนุมัติให้เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นผู้ลงนามพิธีสารฯ

๘.๔ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการออกหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่เอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส เป็นผู้ลงนามพิธีสารฯ และจัดส่งหนังสือดังกล่าวต่อ OECD

๘.๕ ให้ความเห็นชอบในการนำ MAC เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เมื่อการลงนามพิธีสารฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว

๘.๖ ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การแลกเปลี่ยนข้อมูลตามคำขอระหว่างประเทศและการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติระหว่างประเทศ) และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติฯ เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เมื่อ MAC ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว

๘.๗ รับทราบแผนกฎหมายลำดับรองออกภายใต้พระราชบัญญัติฯ

๘.๘ อนุมัติให้ยื่นสัตยาบันสารเพื่อแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน เมื่อพระราชบัญญัติฯ มีผลใช้บังคับ

๘.๙ มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศประสานสถานทูตไทยประจำประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเพื่อทำความเข้าใจกับสมาชิก COCG เกี่ยวกับการดำเนินการของฝ่ายไทยในการปฏิบัติตามคำมั่นที่ให้กับสหภาพยุโรปและสนับสนุนการเข้าเป็นภาคี MAC เพื่อให้ OECD ส่งหนังสือเชิญประเทศไทยเข้าเป็นภาคี MAC โดยเร็วที่สุด และสามารถลงนามพิธีสารฯ ได้ก่อนการประชุม COCG เพื่อพิจารณา EU List ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุตตม สาวนายน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

กรมสรรพากร กองวิชาการแผนภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๒ ๘๖๓๐

โทรสาร ๐ ๒๖๑๗ ๓๖๔๓